

Gudbrandsdalens Sorenskriverembeter -1731 Sør-Gudbrandsdal Tingbok nr. 2 (1665)

Mælum i Fåberg 1.2.1665, fol. 3b:

Anno 1665 den 1 February Almindelig Thing paa Mellem i Faaberg, offuererende Kong:
May: Fogedt Frerich Daudssen, sambt aff Laugrettit effterschr:

Olle Ingbrets: Hoffuen	Christoffer Korssrud
Per Kiertlij(!)	Gullich Tollessrud oc
Christen Jørstad	Knud Orlj
Effuind Bjørstad	Mortten Dall
Olle Liussgaard	Arne Hundkeff(!) oc
Elleff Schorsett	Olle Gilleberg

Leiermål:

Fogden ved Bonde Lenssmand haffde ladet, nu saauelssom tilforn indsteffne Erich Gulbrantzen Hon for Leiermaall hand haffuer begaett med Karrj Lundgaard, oc iche møder, Fogden begerer Domb om dj iche bør at bøde deris Bøder effter Recessen, Er affsagt: dj bør att bøde deris Sichtt effter Recessen, eller oc lide paa Kroppen.

Odels- og åsetessak om Huse:

Knud Joenssen ved en Rigens Citation dater: Aggersshus den 22 Nouemb: loed i rette fordre Ellef Husse, huorledis hand schall vere foraarsagit hannem for retten at tiltalle, for den Ødegaard Husse, huortill bemtte: Knud kiender sig till nest vere berettiget Aassedit effter den bruchging(?) oc affstoelsse hand haffuer aff hans frende Peder Gundersen, som er kommen aff eldste broders blodtsstreng, effter steffningens videre formelding. Effter steffningens anbefall, findes aff Weluise og Welfornemmer Mand Borgerm: Niels Laurssens Haand hegnet(?) 1664 den 23 Nouem: denne steffning vere lest oc haffr her intedt at suare till, eller udj at sige, end hand som eigermand oc Bøxellraadig gaarden haffr leiet Besider gaarden effter loulig opsigelse, Seer gierne at den maa nyde Aaseedet som dertill er berettiget, oc daa gierne som tøcher den gaarden, som det vinder. Videre findis schreffuen paa steffningen med Hans Mellems Haand den 18 Decembris den louligen vere lest for Ellef Huse i disse 2 Mendz Nemblig Tor Dall oc Ammund Jørstads offueruelse. Noch loed forne: Knud Joensen for retten oplesse Peder Gunders: paa Hadeland breff Daterit Mellem den 31 Octobr: 1664 I sin korteste meening, det forne: Peder Gunders: selger oc schøder fraa sig, sine børn oc arffuinger all hans Odelsrett hannem effter Norgis Louer tilstaar oc følge bør i en halff Hud i Huse, oc till Hans K. Slecht oc Blodtzforuantte Knud Joenss: och hans arffuinger, effter samme breff videre formelding. Huilche oc i lige maade Hans Hans: nuu for retten tilstaar, som er en Søster Søn till samme halff Hud i Huse.

Iligemaade haffde Knud Joens. Lade ved B: Lenssmandz Steffnemaall indsteffne disse effterschr: 2 Prouff, Nemblig Peder og Tor Dall, oc Peder Dall prouffer, det Knud Joens: tog hannem med sig oc forbød Ellef Huse iche schulle drage til gaarden, thj det bleff iche bestandig med hannem, Iffuer Thoressen paa sin fader Tor Dals vegne Prouffuede di selff samme ord, oc haffuer Knud denne gang iche videre bragt i rette.

Herimod oc til att suare møtte i rette indstefnte Ellef Husse oc tilspurde forskr: Knud Joens: om hand haffde nogen adkombst enten fraa Peder Gunders: eller fraa sig at beuise den kiøffte rett med, huortill Knud Joens: suarede at vill schaffe videre bescheeden derom till Neste Thing.

Ellef Husse for retten indgaff Weluisse Borgermester Niels Laurs: schriftlig indsigelse Daterit Christian: den 19 January nest affuigte, dets korteste hoffuedmeening, att effterdj hand aff leilendingen Elleff Huse er besøgtt, hans Widenschab, at ville vide om Joseph Husse, som gaarden tilforn haffuer besiddet, den goeduillig for Elleff Husse haffr oplatt til besiddelse, huortill aff Welbemte Borgermester suaris dersom hand den iche goeduillig ved loulig opladelsse haffde affstaet, haffde gaarden hannem iche bleffuen bøggt, med meere vidløfftigere.

Noch indleffuerede forschr: Ellef Husse Welfornemmer Mand Borgermester Niels Laurssens Bøxell Seddel, Dater: Christiania den 13 April 1664, fornemmis, att hand haffuer bøgt hannem gaarden effter Joseph Huis goeduillig opladelsse, med videre detz seduaanlig oc brugelig medfølg.

Noch indgaff Ellef Husse sit Schriftlig indleg, daterit Husse den 30 Jan: 1665, detz korteste indhold, hand paastaar Knud Joens: bør fremuise sin loulig hiemel oc adkombst thill bemelte gaard Huis besiddelse, derforuden formener hand sin bøxelgaard bør vere saa ner til besiddelse som Knud effterdj hand med Quinder oc børn ej saa lettelig kand vdstødis, oc Knud Joens: derimod som er en ledig Karll den at tiltrede, med videre detz vidløfftigere Indhold.

Videre haffuer Partterne iche bragtt i rette, men begerede domb i Sagen, men effterdj i denne sag hører til goed betenkende, er den med Parternes samtøche optagen til Neste Thing.

Avståelse av garden Lillehammer:

Fogdens Fuldmchtig Jens Suentzen tilspurde Joen Hammer for retten huilchet ville indgaa aff dj tuende Vilkaar, hannem Ved dannemend tilforn er tilbøden, Anlangende gaarden Lille Hammers affstaelsse, thill faredags, at rødig giøre, Hand derpaa nu ville giffue sin Vdførlige meening tilkiende, oc end nu ydermere bleff hannem for retten tilbøden, entten hand vill annamme sin Bøxell igien, eller hand vill til en anden gaard igien tiltrede til besiddelse, oc dersom hand med sin quinde vil indgaa at haffue deris tilhold entten paa gaarden Hammer, eller och en anden stedtz schall dennem oc bliffue beuilgett, deris liffs tidt at haffue.

Huortill hand suarede, hand nu iche Vdførligere sig kunde erklere, men begierde Delation saa lenge hand kand selff søge hans Exell: her Stadtholder.

Skatt av husmenn og tjenere:

Fogden loed frembkalde for retten effterschr: Huusmender oc tjeneste drenge, som boer oc tiener i Faaberg Sogn, oc aff dennem fordrede schatt effter hans Ma: Schattebreff Indhold: huor de daa aff laugrettit er kiendt for ej at kand schatte høyere eller eer end som følger, Nemblig.

Joen Elleffs: Rindall j dlr, Laurss Olssen Rønne j dlr. Laurs Jacobs: Rønne 1/2 dlr, Laurs Eilerts. ibm: 1/2 dlr, Halduor Dall hussmand 1/2 dlr, Gulbrand Troset Sween Hussm: 1/2 dlr, Torger Christens: Hoff 1/2 dlr, Olle Suentzen Onsem 1/2 dlr, Jacob Christens. Langsett 1/2 dlr, Johannes Jacobs; Moe 1/2 dlr.

Fleere Hussmend eller tjenestedrenge er ingen beuist, som kand Schatte, huilchit aff Laugrettit oc dj tilsteedeuerende almue sammenstemmende er suaret, huoreffter fogden begierde tingssuinde.

Restskatt på Skjeggestad:

Berell Jenss: fuldmchtig Manderup haffde indsteffntt Thomes Scheggestad for indestaende Odelsschatt aff en huud for Anno 1661 forfalden, for huden 20 s. effter den Mangell hannem er tilføyett aff Kong: May: Renttekammer Vnder Jørgen Hanss: oc Commissar Gaardmands Haand, herpaa er begerende domb; Er affsagtt: att Thomes Scheggestad som er leilending bør inden hallfmaanitzdag att betalle denne Kongelige

Restantz effter hans May: Naadigste schatte breff, eller oc ved Vorderingss adferd, effter Dommens loulig forkyndelsse, at gis af hans Boe huorved Hans May: affler sin Sichtt med videre bekostning.

Odels- og åsetessak om Huse:

Olleff Husse ved B: Lenssmandz Steffning haffde i Rette steffnt Frantz Quam oc Halduor Reffuoll i Øier boende, huilche eestemmende bekiende oc tilstoed at haffue for nogle aar forleeden Paa Jørstad Tingstuffue for retten opbøden den Halffhuud goetz i Husse Thill neste slechttninger at indløsse.

oo 00 oo

Mælum i Fåberg 17.3.1665, fol. 17b:

Anno 1665 den 17 Martij Almindelig Thing paa Mellem i Faaberg, Offueruerende Hans Kong: May: Fogedt offuer gulbrantz dallen Frerich Daidssen, med Fischalen Casper Hendrichssen, sambt Bonde Lenssmanden Hanss Mellem, sambt aff Laugrettit effterschr:

Olle Ingbrets: Hoffuen	Knud Offuerlien(!)
Christoffer Korssrud	Arne Hindkleff
Olle Liussgaard	Mortten Dall
Olle Gilleberg	Christen Jørstad
Ellef Schorsett	Effuen Børstad oc
Peder Kiertlien	Gullich Tollessrud

Statlige tinglysninger:

Er for Retten oplest den Høye Øffrigheds Breffuer lige som paa Ringeboe, Moe, Wold och Mellem Tingstuffuer ere Publiceret.

Iligemaade loed Fischalens Fuldmechtiger Casper Hendrichssen oc saa oplesse sine indgiffuende den Høye Øffrighedz breffuer oc befallinger lige som udj dj andre trende Sønderdals Tingstuffuer er publiceret.

Fogden begierer aff Fischalens Fuldmechtige Copier aff hans medgiffuende breffr oc befallinger Thill effterretlighed her i Fogderieth.

Casper Hendrichssen suarede her till, att hand paa hans Kong: Ma: alles Voris aller Naadigste ArffHerre oc Konnings vegne samt Hans Høybetrede Kong: May: Generall Fischal begierer at høybente: May: Fogidt Welbestalter Frerich Dauids. ville leffuere thil hannem Originaler, eller oc Richtig vidimerte Copier aff alle forordninger, breffue, Regenschaber, Jordebøger, Mandtaller oc all annet aff huad Naffn det monne vere, som i nogen Hans Kong: May: Sager kand behøffuis, oc begieris, huortill Fogden suarede naar tidt oc stunder tillader, sligt vidløfftig arbeide at forrette, som nu in Puncto Venneligt schee kand, dog schall General Fischal eller huem hand dertill anordner, sligge Documenter at affordre, effter medfølgende Memorialler, huad slags hand begerer saa schall ieg mig det tilbørlig haffue effterretlig, Foruden dette tilspurde Fogden General Fischals Fuldmechtiger Casper Hendrichs:, om Hand sig noget haffde att besuerge, om hand io iche haffr faet den assistentze, sin Rett at søge, oc sager at forrette, som tilbørligtt, Paa det en anden tidt for mistanche Kunde forsconnis, Derimod loed Casper Hendrichs: oplesse Hans Exell: Befalling Dater: Aggersshus den 8 Septembris Anno 1664, som ocsaa tilforn er oplest oc iche videre at suare her till denne gang. Fogden begierer domb offuer all Resterende Rettighed thill Hans May: Er daa affsagtt: Att en huer for sig effter hans May: oc den Høye Øffrighedz Breffuer bør at betalle Vnder Worderings adferd.

Odels- og åsetessak om Huse:

Frembkom for Retten Peder Gunders: boende paa Hadeland som tilstoed oc bekiende sit Vdgiffne breff til Knud Joenssen anlangende Husis Aasede, samme breff Dater: Mellem den 31 Octobris 64, samme breff forseget aff Christen oc Erich Fliflett, sambt Siffr Presterud oc Torger Ellingsberg.

Knud Joenssen oc Ellef Husse Indgich med Huer andre en Venlig foræning om deris Imellemhaffuende Iring, angaaende Husis Aasede oc brug, Saaledis att Ellef Husse endnu frembdeelis udj Tuende Aar schall niude oc beholde sin ibrughaffuende gaard Husse, ocsaa om Vaaren naar mand schriffuendis vorder Anno 1667, schall hand dend for bemt: Knud aldeelis affstaa oc Rødelig giøre, naar hand igiengiffuer hannem sin Vdlagde første Bøxell, oc saa tager forbemt: gaard i første bøxell hoes landherren igien, sambt beloffuer forbemt: Knud at Joseph Huse hoes hannem schall niude den samme Vilkor som Ellef hannem beloffuet haffuer i alle maade, huorpaa dj for retten bleff haanrechtt.

Ny tingstue på Mælum:

Fogden forholt meenige Almue, om en Thingstuffue at lade bøgge, efftersom ingen Ordinarij tingstuffue nu er her i gieldet, daa bleff Almuen med Lenssmanden saaledis accorderit, at bemte: Hans Mellem schulle bygge en tingstuffue paa hans egen grund med egen bekostning, oc all behøring selff dertill forschaffe, oc dertill holde den Aarligen ved goed lige, daa ville dj giffue hannem huer fuldgaard j Rdl, halffue oc Ødegaarder all Aduenant huormed Almuen saauelsom Lenssmanden var accorderit.

Skjøte på gods i Langset:

Kom for Retten Per Schouv paa Brottem i Ringssagers Sogn, oc selger thill Peder Langssett her i Faaberg 2 Schindzgoetz beliggende i gaarden Langssett for 9 1/2 dlr. thill æuig Odelsej at forbliffue, er Vden bøxell, oc herpaa begierede aff 6 Mend som Retten betiente breffuit Vnder deris forssegling giffue beschreffuen.

oo 00 oo

Mælum i Fåberg 3.7.1665, fol. 26b:

Anno 1665 den 3 Julij Allmindelig Thing paa Mellem Tingstuffue i Faaberg, offuueruende hans Kong: Maytt: fogedt Frerich Daudssen, till med B: Lenssmand Hans Mellem, samt aff Laugrettit effterschr:

Effuind Børstad
Olle Saxem
Niels Lexhus

Olle Liussgaard
Peder Brunlouv oc
Berre Jeffne

Tinglysning og resterende skatt:

Loed fөгden oplesse Hans Exell: Her Stadtholder Gyldenløwes breff, angaaende Ryttere oc Officerer Gaarder, iche hereffter at yde dem nogen Rettighed, Daterit Aggersshus den 10 Junij 1665.

Fogden begierde domb offuer den Resterende Kongelige Rettighed oc Schatt, huorimod aff dj schyldige ingen modsigelse bleff giortt, Thj ere affsagtt, Att saa mange som Resterer med den Kong: Rettighed, bør nu huer for sig betalle inden halffmaanitzdag, effter dommens loulig forkyndelsse, oc det Vnder worderings adferd.

oo 00 oo

Mælum i Fåberg 25.9.1665, fol. 30a:

Anno 1665 den 25 Septembris Thing paa Mellem i Faaberg, Offueruerende Hans Kong: May: Fogedt Friderich Daidssen, med Bonde Lenssmand Hans Mellem, Sambt aff Laugrettit effterschr:

Gudmund Torgersrud	Knud Orlj
Thore Dall	Gullich Tollersrud
Reer Jørstad	Olle Suendtzen Hoffuind
Christen Fliflett	Christoffer Korssrud
Erich ibm:	Siffuer Presterud och
Alff Bersserud	Ingbrett Lier

Fogden tilspurde offuerschr: Mender, om nogen aff dem Retten nu betiener, war beslechtett Thill i denne effterfølgende indsteffnte Sag, huortill sambtligen suarede Nej.

Samleie med ei ku på Prestegarden:

Daa er aff fogden i Retten fordrett effterschr: Prouff, som i den Bestialische oc Sodomitische Sag som schall were begangen i Prestegaarden i Faaberg aff en aff Prestens dreng Nemblig Michell Gulbrantzen, om Natten Imellem den 19 oc 20 July Nest forskunnet(!), oc fogden haffde ved B: Lenssmanden ladet i rette Citere effterschr: Prouff, Indstilte sig daa for Retten Niels Olsen Lundgaard, Prouffued att Porthunden weckede hannem, da stoed hand op oc saa bort till feegaarden, da bleff hand war itt Mennische iblandt feett, samme Mennische sprang om i feegaarden, oc till den øffuerste feehuusdør, daa løb en huid Koe effter hannem, daa raabte hand dj andre toe hans medtienere op, som laa i staaltreffuit, at dj ville staa op, Thj hand iche wiste huad der var paaferde, widere haffr hand iche denne gang her j att Prouffue.

Joen Thomessen Kasterud Prouffuer at hand gich mit for planchen offuen for feehuusdørren, daa stoed Michell Gulbrantzen bag den huide Koe, oc Koen snode sig ned for bachen, oc stoed hand saa tet bag till koen, daa bleff hand forferdett oc gich saa fremb til(?) Portten, till Niels Lassessen, som oc gaar søer till planchen, at see huad hand der bestilte, oc iche haffr widere at Prouffue.

Niels Lassessen Prouffuer, att hand gich I det samme søer till Planchen, oc daa wende den huide Koe sig till feehuusdørren, oc daa stoed Michel Gulbrantzen, och hand Klappede Koen med sine hender, oc daa haffde sin villie med hende dog saa hand iche hans hemeligh: oc gemechte(!), oc Koen stoed stille for hannem, oc Niels Lassessen stoed i bare schiortten indtill Michell Gulbrantzen bleff hannem war. Offuen indsteffnte Prouff tilstaar och sambtligen at drengen Michell var med dennem om morgenen paa arbeidet till duffuermaall, Oc der dj daa sambtligen kom hiemb fraa arbeidet oc schulle faa Mad, da sagde Joen Kasterud, der er en iblant os, som Vj Nødeligen ville haffue i lag med os, der dj daa komme fraa maaltid, sagde Michell Gulbrandtzen till Niels Lassessen, huad meener du ieg kan giøre ved dig, for dett du haffr sagt om mig oc førtt mig ud, Som drengene saa stoed sambtligen oc talledes ved, daa gich Niels Lundgaard intill Presten, oc fortellede hannem denne gandsche Act huad som om Natten med Michell var Passerit, oc Imedlertidt undløb Michell Gulbrandtzen med tuende Lioer, paa sin Axell, oc sprang saa fast att dj hannem iche kunde hindre, oc dereffter fantt dj samme Lior sønden for Kirchen fraa sig kast. Paa dette forschr: afflagde en huer aff bemelte trende Prouff deris fuld Boger Æd. Till huilchett at paahøre, effter Loulig indsteffning her for retten var tilsteede den bortrømbte drengs fader Gulbrand Erichsen Hon oc hans broder Erich Gulbrantzen, som intedt wiste her til att suare, mens beklagede weemodeligen saadan Vløchelige gierning, bekiente derhøes iche at haffue hørtt eller seet hannem effter den tidt.

Lenssmanden Hans Mellem tilstoed, att her Zacharias strax dereffter, saadant paa timen aff hans dreng war anbrachtt, att hand dito schulle forføye sig dit med Kongens Jern, att heffte

oc hindre den misstenchte Person, det Lenssmanden oc strax gjorde, mens der hand kom till Prestegaarden, daa war drengen bortrømt, Dette var ved middags lede paa dagen, Dereffter søgte Lenssmanden effter hannem, i mange oc adskillige gaarder, oc besøndeelig hoes hans slechtt oc Venner, Kunde dog huerchen høre eller spørge noget om hannem. Fogden Frederich Daidssen sette udj Rette, oc formeentte, effter offuen indførte Prouff, saauelssom effter Michell Gulbrandtzen egen paatagelse, i det hand for denne tillagde Sag er bortrømt oc entuiget, det hand for slig Bestialische oc Sodomitische gierning bør att Miste sit liff till Baall oc Brand tillige med bestet effter Gudz eigen loff oc war domb begierende. Daa er denne Sag till videre betenchning oc nøduendig Raadføring till woris Høy gunstige Øffrighed, saauelssom Voris Offuerrdommers Sensuz tagen, oc imedlertid att paa hans gode betenchning at wide, till Neste Thing.

oo 00 oo

Mælum i Fåberg 3.11.1665, fol. 37b:

Anno 1665 den 3 Nouembr: Almindelig Ting paa Mellem, Offuerruende Hans Kong: May: Frerich Daidssen, hans fuldmechtig, sambt aff Laugrettit effterschr:

Christoffer Korssrud	Samuell Kircherud
Tor Onsem	Thore Dall
Erich Fliflett	Christen Jørstad
Christen ibm.	Bottell Nørstelj
Alff Bersserud	Gullich Tollessrud
Ingelbrett Lier	Reer Jørstad

Samleie med ei ku på Prestegården:

Fogden Friderich Daidssens fuldmechtiger Jacob Laurssen, paa Hans Hosbundz Vegne Eschede domb, udj den opssette Sag, som d: 25 Septembr: Nest affuigtte Anno 65, er forhørtt, oc till woris gunstige Offuerrdommers gode betenchende oc Raadføring er optagen, angaaende den bortrømte Michell Gulbrantzen, som hand formeener, for sin bestialische oc sodomitische gierning bør at døe, en forssmedelig død, tillige med bestet, effter dj førde Prouff derom, Daa effterdj wij woris gunstige Offuerrdommers gode betenchende oc schrifftlige raadføring derom haffuer bekommit, Dater: Røer S. Michelsdag Anno 65 oc for retten oplest, Vdj sin meening: Att efftersom det fornemmis oc befindis, Michell Gulbrandtzen aff trende sine medtiener Nest forleeden Imellem den 19 oc 20 July er funden i Sodomitische Synd med en Koe, daa felder Gud selff Dommen offuer hannem oc Quegett 12 Mos. Bog 22.3 Mos: B: 18, oc 20. Item 5 Mos:B: 27 Capit: Oc derfor domb offuer hannem oc Koen til Baal oc Brand bør sigis, oc hans formue til Kong: May: at were hiemfalden, huoreffter Execution offuer Koen bør her udj almuens Neruerelsse, Effter huilchen woris gunstige Offuerrdommers gode raadføring oc Sensuz, med forne: Michell Gulbrantzen og Koen bør i alle maader at forholdis, andre fraa slig Bestialische gerning oc fandens indschiüdelse till affschrech, sambt om Michel Gulbrantzen kand haffue effterlatt sig nogen formue, da det altsammens till Kong: May: at were hiemfalden.

Om hindring av fiske i Gausa:

Effuind Siffrud oc hans Broder Olle, Sambt Knud Orlj ved B: Lenssmandz steffnemaall war Citeret for Retten, att høre paa nogle Prouff, som nogen tidt siden er passerit Imellem Hederlig Mand Her Christoffer i Gudtzdall Hans fuldmechtiger Christen Bøe paa den ene, oc

dj Steene Mend paa den anden side, angaaende deris fischerj Vdj Elffuen, effter ord oc talle att dj Siffrud oc Aarlj mend haffde gandsche Elffuen, offuerbøgt med gerder oc stager, saa at fischen iche schulle haffue sin opgang till Gudtzdall.

Hertill kom fremb for Retten Torger oc Siffuer Ablund, oc Prouffuede, att dj steenemend, sambt indførde war begerende, dj ville følge med, oc see om dj Faaberg mend som forschr: er haffde gerdet offuer Elffuen som sagt war, oc saa oc befant der ved en Øe i Elffuen som war bøggt som den fierde Partt offuer Elffuen fraa begge sider, oc kom saa dj offuerbe: indsteffnte Effter dennem oc schreg saa dj iche kunde høre, for elffuen, huad ord oc talle dj haffde, oc motte drage bortt formedelst dj iche schulle komme i videre Clammerj med dennem. Oc haffde Parterne iche mere denne gang at sige, mens sagen med deris samtøche optagen til neste Ting.

Ledig gods i noen Holme, Bjerke, Rindal og Mælum:

Thor(?) Holme for retten opbød ij Hud i Holme oc paa Her Zachariasis vegne j Hud i Byrche, 2 Huder i Rindall, oc paa Mellem j Hud, som Laurs Christens: paa Bragnes tilforn tog Landschuld aff, oc nu paa dett 5 Aars tidt iche haffuer hafft nogen landherre.

oo 00 oo